

EUROPEAN CONFERENCE

Conference Proceedings

IX International Science Conference
«Promising ways of solving scientific
problems»

Desember 26 – 28, 2022

Belgium, Brussels

PROMISING WAYS OF SOLVING SCIENTIFIC PROBLEMS

Abstracts of IX International Scientific and Practical Conference

Belgium, Brussels

(December 26 – 28, 2022)

UDC 01.1

ISBN – 978-9-40365-681-6

The IX International Scientific and Practical Conference «Promising ways of solving scientific problems», December 26 – 28, Belgium, Brussels. 235 p.

Text Copyright © 2022 by the European Conference (<https://eu-conf.com/>).

Illustrations © 2022 by the European Conference.

Cover design: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© Cover art: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Imants M., Kyriukhina N., Kaspars K. Correlation of garlic features. Abstracts of IX International Scientific and Practical Conference. Belgium, Brussels. Pp. 10-11.

URL: <https://eu-conf.com/ua/events/promising-ways-of-solving-scientific-problems/>

35.	Галегова О. СУЧАСНІ ВИМОГИ ЩОДО РОЗРОБЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПІДРУЧНИКІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	140
36.	Головацька Ю.Б. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	143
37.	Комишан Ю.В. НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ДОРОБОК ГРИГОРІЯ ЛЕВЧЕНКА	146
38.	Маланюк Н., Калинюк А. ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	151
39.	Процишина О.Ю. ДОТРИМАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РЕЖИМУ СПІВУ СТУДЕНТАМИ ЗВО ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОЇ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ	153
40.	Рошин А.П., Думко Н.В., Джуринський П.Б. МЕТОДИЧНІ І ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ З НАВЧАННЯ ПЛАВАННЮ ДІТЕЙ	155
41.	Сидоров Д. ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС У ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В ПЕРІОД З 2020 -2022 РОКІВ	159
PHILOLOGY		
42.	Крук З.М. ГРАФІЧНЕ ЗОБРАЖЕННЯ ФРАНКОМОВНОГО РЕКЛАМНОГО ТЕКСТУ	161
43.	Сердюк В.В. ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ БІОГРАФІЧНИХ ДОВІДОК, РОЗМІЩЕНИХ НА ВЕБ-САЙТАХ СУЧАСНИХ ПИСЬМЕННИКІВ	164

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Головацька Юлія Богданівна

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії і практики перекладу
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира
Гнатюка

У сучасному глобалізованому світі кожного дня відбуваються численні міжнародні контакти у різних сферах життя, які вимагають міжмовного та міжкультурного посередництва (безпосереднього або дистанційного), яке зазвичай забезпечується професійними усними та письмовими перекладачами. Такий стан речей спричиняє необхідність підготовки таких фахівців, які можуть слугувати посередниками у міжкультурній комунікації.

Традиційно підготовка майбутніх перекладачів здійснюється, як правило, з позицій лінгвістичного підходу, а навчання зводиться до тренування у встановленні відповідностей текстів вихідною мовою та мовою перекладу. А переклад розглядається як мовна діяльність, де перекладач є суб'єктом і від нього залежить якість перекладу.

Дискусії щодо переліку компетентностей, якими повинен володіти перекладач, та їхніх компонентів ведуться в українській та зарубіжній науці з 70-х років минулого століття, коли перекладацька компетентність розглядалася як двомовний режим (Плахотнюк, 2018). Пізніше у 80-90-ті роки під впливом соціокультурних трансформацій до її складу почали відносити технологічні, культурні та лінгвістичні навички (Robinson, 2007). У 90-ті роки на основі підходу Хомського пропонувалася компетентність «ідеального оратора – слухача» та експертна система перекладачів, яку було об'єднано в двокомпонентну систему, пов'язану зі здатністю створювати та інтерпретувати комунікативні акти згідно з основними нормами спільноти (соціуму) (Bell, 1991). Натомість Р. Штольце опирається на металінгвістичні знання та навички метапізнання, підкреслює необхідність розуміння культурного контексту (де перекладач «використовує когнітивну карту»), прагматичної соціальної функції тексту, дискурсивного поля та концептуального світу вихідної та цільової мови; розглядає переклад як герменевтичну проблему; не загострює увагу на базових для перекладача навичках та здібностях і навіть, у певному сенсі, уникає їхнє обговорення (Stolze, 2009). Модель А. Албір опирається на психолінгвістичну модель процесу перекладу та охоплює довготривалу пам'ять (знання про світ, вихідних та цільових культурах, лексико-семантичних елементах та морфосинтаксичних патернах обох мов), вихідні текстові дані, зовнішні ресурси, інтуїцію, підсвідомість, стратегії та свідомість (Albir, 2017).

Багатокомпонентні моделі, що з'явилися на початку ХХІ століття, об'єднували не лише процедурні моменти, а й когнітивні (обробка вихідного тексту – сприйняття та встановлення сенсу; передача та обробка цільового – формулювання висловлюваного). Пропонувалися моделі ідеального перекладу, що передбачають наявність «вродженої здібності до передачі або асоціативної компетентності створення цільового тексту», дискурсивних здібностей, розвитку автоматизму та впевненості в собі (Панов, 2017). Загалом науковці окреслюють інтегративну природу компетентності перекладача, в якій поєднано такі параметри як мова, текст, предмет, культура, підкреслено значущість творчого підходу до роботи перекладача, регулярного оновлення знань, чуйності до змін зовнішнього світу.

Так, Н. Зінукова фокусується на діяльнісно-компетентнісній моделі, зазначаючи, що нові перекладацькі методики компетентнісного змісту дають змогу ефективнішим чином здійснювати формування та розвиток функціональних складових моделей перекладацької діяльності (Зінукова, 2018). Цікавою видається модель професійної перекладацької компетентності з опорою на розуміння перекладу як складної пізнавальної діяльності, що поєднує в собі мовні, комунікативні, особистісні та професійні аспекти, однак уникаючи культурний та соціокультурний аспекти.

Деякі науковці зазначають, що професійна компетентність перекладача охоплює декларативне знання категорій, практичне знання процесів, здатність оцінювати власні стратегії та змінювати їх залежно від результату (Robinson, 2007). Група РОСТІ з Університету Барселони на основі емпіричного дослідження пропонує шість компонентів, зокрема й субкомпоненти (двомовну, екстралінгвістичну, інструментальну, стратегічну компетентність та компетентність перекладацьких знань) та психофізіологічні компоненти (когнітивні, поведінкові аспекти та психомоторні механізми) (Albir, 2017, с. 95). Тобто мовна (або лінгвістична) компонента є базовою, текстова – для розрізнення текстів за жанрами, типами тощо, предметна – відображає знання відповідної галузі знань), культурна (розуміння соціальних умовностей та культурної самобутності, відображених у тексті), та передбачає передачу компонентів (комунікативне перенесення з вихідного тексту в цільовий).

Відтак, на основі здійсненого аналізу наукових робіт припускаємо, що в міру змін, які відбуваються у світі, відбувається переосмислення перекладацької діяльності, вимог не лише щодо навичок та вмінь перекладача, а й їхніх особистісних характеристик, що зумовлює необхідність трансформації підходів до визначення ролі перекладача в соціальному регулюванні, мотивації перекладацької діяльності та пошуку перекладацьких рішень.

Таким чином, можемо констатувати, що системно-середовищні чинники здійснюють незворотний вплив не лише на зміст діяльності перекладача, а й вимагають зміни поглядів на професію перекладача та перекладача на себе у цій професії. Незважаючи на погрози, що нависли над професією, зберігається досить високий попит на програми підготовки перекладачів. Такий попит підсилюється й тим, що фахівці різних сфер діяльності (юристи, економісти,

біологи, інженери, педагоги та ін.) систематично висувають низку питань, що стосуються не лише змісту підготовки майбутніх перекладачів, а й форм і методів роботи в процесі реалізації програм з позицій формування не лише професійних компетентностей, а також роботи з особистісними якостями та мотивами студентів згідно з вимогами сучасного соціокультурного контексту, що визначає зміни структури ринку праці та вимог до особливостей професійної діяльності.

Список літератури:

1. Зінуківа, Н. В. (2018). *Методична система навчання студентів магістратури усного перекладу у зовнішньоекономічній сфері (на матеріалі англійської та української мов)*. (Дис. ... докт. пед. наук зі спеціальності 13.00.02). Київський нац. лінгвіст. ун-тет. Київ, 500.
2. Панов, С. Ф. (2017). *Теоретико-методичні основи професійної підготовки технічних перекладачів у вищих навчальних закладах*. (Автореф. дис. ... докт. пед. наук зі спеціальності 13.00.04). Нац. пед. ун-тет ім. М. П. Драгоманова. Київ, 42.
3. Плахотнюк, Г. М. (2018). *Формування інформаційної компетентності майбутніх перекладачів у фаховій підготовці*. (Дис. ... канд. пед. наук зі спеціальності 13.00.04). Вінницький держ. пед. ун-тет ім. М. Коцюбинського. Вінниця, 314.
4. Albir, A. H. (2017). *Researching Translation Competence by PACTE Group*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 350.
5. Bell, R. T. (1991). *Translation and Translating: Theory and Practice*. London; New York: Longman, 162.
6. Robinson, D. (2007). *Becoming a Translator. An Introduction to the Theory and Practice of Translation*. 2nd edition. London and New York: Routledge, 509.
7. Stolze, R. (2009). Dealing with cultural elements in technical texts for translation. *The Journal of Specialised Translation*, 11, 124–142.